

دانشگاه فرهنگیان

فصلنامه علمی-ترویجی آموزش پژوهی

سال چهارم، شماره پانزدهم، پاییز 1397

شیوه آموزشی تربیت بدنی تلفیقی مبتنی بر المپیزم

محمدحسین میرسلیمانی¹، ابراهیم آراین فرد²

دریافت: 97/10/25

پذیرش: 97/12/15

چکیده

شیوه آموزشی تربیت بدنی تلفیقی یکی از روش های نوظهور در بخش آموزش است که با پرورش روحیه پژوهشگری و تفکر نقادانه کودک سعی دارد با ایجاد فرصت تجربه کردن، اکتشاف با رویکرد دانش آموزمحوری مانند بازی های تربیتی ورزشی، معانی ای مانند اخلاق، قانونمداری، بایدها و نبایدهای فرهنگی، قوانین علمی ریاضی و علوم تجربی، هدیه آسمانی و ادبیات را به کودک بیاموزد. کشورهای توسعه یافته، اخیراً در مدارس خود روش تلفیق تربیت بدنی را به صورت شیوه تدریس تلفیقی به عنوان شیوه آموزشی مؤثر و نوین در مقاطع مختلف آموزشی به کار می گیرند. ضرورت و اهمیت روش تدریس تلفیقی تربیت بدنی مبتنی بر اهداف المپیزم در مدارس سبب شده در سال های اخیر فرایندهای آموزشی برای بهره مندی از این روش در کشورمان شکل بگیرد. مقاله حاضر پیرامون اهمیت و ضرورت روش آموزش تلفیقی تربیت بدنی مبتنی بر المپیزم و تجربه آموزشی دوره سفیران المپیک، کمیسیون همبستگی کمیته المپیک جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک تجربه موفق در مدرسه سپرانه سما پایه ششم واحد اقلید است که باعث ایجاد محیط پویای آموزشی و ترکیب مباحث دروس علوم تجربی و هدیه آسمانی برای آشنایی دانش آموزان با فلسفه المپیزم و ایجاد روحیه پژوهشی و نشاط دانش آموزان گردید.

کلیدواژه ها: آموزش، روش تلفیقی، تربیت بدنی، المپیزم.

1. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، دبیر تربیت بدنی سما واحد اقلید، ایران، نویسنده مسؤول،

mirsoleymani_2012@yahoo.com

2. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، ایران.

مقدمه

انسان امروز در عصری زندگی می‌کند که هر لحظه اطلاعات و دانش در مورد یک پدیده خلق یا ویرایش می‌شود و سیستم آموزشی سعی در ویرایش دانش جدید یا انتقال آن به انسان دارد، به گونه‌ای که فرد مورد نظر آن را یاد بگیرد و در موقعیت واقعی متناسب با محیط به صورت کاربردی به کار بیند. با این تفاسیر زندگی چرخه‌ای از یادگیری و به کار بردن یادگرفته‌ها توسط انسان جاهل است. به همین سبب شناسایی موانع و فرصت‌های یادگیری در نظام آموزشی یکی از اولویت‌های آموزشی هر کشور تلقی می‌گردد. دانش‌آموزان به عنوان سرمایه‌های آینده هر کشور بایست به بهترین شیوه آموزشی فرایند یادگیری و مهارت‌آموزی را در مدارس طی کنند تا بتوانند در آینده شغلی خود اقدام به فعالیت با بهترین مهارت کاربردی بر گرفته از دانش یادگرفته در دوران تحصیل کنند.

سیستم‌های آموزشی دانش‌آموزان همواره با این چالش مهم روبرو بوده‌اند که کدام روش تدریس می‌تواند بهترین کارایی و بهره‌وری را برای دانش‌آموز داشته باشد؟ چگونه می‌توان دانش‌آموزان را علاقه‌مند به تعامل دوسویه و فعال در فرایند آموزش کرد؟ آیا می‌توان با ایجاد اشتراک درس‌های مختلف یادگیری مؤثرتری ایجاد نمود؟

در عصر حاضر روش‌های آموزشی بسیاری ابداع شده و در مدارس استفاده می‌شوند. روش تربیت‌بدنی تلفیقی یکی از روش‌های آموزشی مورد توجه سیستم‌های آموزشی مؤثر در کشورهای مختلف برای آموزش است که همین امر سبب شده برنامه‌های مختلفی مانند برگزاری طرح المپیادهای درون مدرسه به عنوان یکی از بخش‌های ویژه درس تربیت‌بدنی در مقاطع تحصیلی مختلف، برگرفته از آموزه‌های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با تأکید بر مدرسه به عنوان سرآغاز هر گونه تحول با هدف توسعه شادی و نشاط، افزایش تعامل و صمیمیت با محیط آموزشی، افزایش آمادگی جسمانی، توسعه آموزه‌های رفتاری پهلوانی، رفتار اخلاقی از سال تحصیلی 93 در مدارس سراسر کشورمان با حضور و فعالیت چند میلیونی دانش‌آموزان، والدین و دبیران تربیت‌بدنی برگزار گردد. همچنین شاهد تألیف کتاب «المپیک در مدرسه» توسط سرکار خانم «فاطمه جمشیدی گوه‌ری»، با هدف آموزش نحوه معرفی و شناساندن اهداف المپیک به دانش‌آموزان بوده‌ایم که شامل مفاهیم کلی منشور و جنبش المپیک و شیوه‌های نوین آموزش به‌ویژه تربیت‌بدنی تلفیقی در این مقوله است. اهمیت بهره‌گیری از شیوه آموزش تربیت‌بدنی تلفیقی و فعالیت‌های المپیاد درون مدرسه‌ای سبب شده که به عنوان یک ضرورت آموزشی، دوره آموزشی سفیران المپیک از طرف کمیته همبستگی المپیک جمهوری اسلامی ایران برای

دبیران ورزش علاقه‌مند و داوطلب به صورت ملی بدون محدودیت سنی، جنسی و مقطع تحصیلی به صورت آموزش مجازی و ارائه گزارش عملیاتی هفتگی در قالب گزارش متنی، عکس و فیلم از فعالیت‌های عملی انجام گیرد و در مدرسه محل حضور دبیر برای مدرسان دوره ارسال گردد.

مقاله حاضر سعی در تشریح چرایی اهمیت روش تدریس تلفیقی تربیت بدنی مبتنی بر المپیزم و تجربه برگزاری دوره سفیران المپیک برگرفته از این شیوه آموزشی توسط کمیته همبستگی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران دارد که در ادامه مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

بیان مسأله

کنکاش در سیستم آموزشی کشور نشان می‌دهد که اغلب شیوه‌های یادگیری مبتنی بر تکرار مفاهیم نظری هستند، حال آن که یادگیری واقعی محصول فرایند ترکیب دانش و تجربه است. حفظ مفاهیم نظری تنها بخش جزئی از فرایند دانش‌افزایی می‌باشد که با تجربه به یادگیری علوم منجر می‌شود و هدف از آموزش در مقاطع مختلف، تحصیل دانش‌آموزان و تربیت آنان برای به کارگیری علوم در زندگانی است نه حفظ اطلاعاتی که در کتاب‌ها و جزوه‌ها به بهترین شکل ثبت شده‌اند و فراموش ناشدنی‌اند (عطاران، 1386: 53). متأسفانه یادگیری و کاربرد عملی دانش در مدارس جای خود را به حفظ مطالب نظری و مفاهیم علمی و غیرملموس داده‌اند و دانش‌آموزان با حضور در کلاس درس مدرسه خلاقیت و اشتیاق کشف و به کار بستن علوم خود را به صورت تدریجی طی سال‌های تدریس با این شیوه آموزشی از دست می‌دهند و در ادامه بایست لابه‌لای کتاب‌های گوناگون کمک درسی و کنکور خلاقیت و تفکر نقادانه خود را به اجبار سیستم آموزشی و شیوه سنتی آموزش کنار بگذارند تا در آزمون‌های فرسایشی به دنبال تقلید و قبول کردن بی چون و چرای مطالب کتاب باشند. حال آن که از روش‌ها مهم در یادگیری استفاده از بازی‌های تربیتی (بازی ورزشی) مانند بازی‌های ورزشی می‌باشد که اقوام مختلف از جمله ایرانیان باستان از سن 5 تا 13 سالگی از این روش بهره برده‌اند.

بازی به مجموعه فعالیت‌های اختیاری که انسان‌ها به منظور ارضاء تمایلات درونی و با شادی و نشاط، با هدف سرگرم شدن به صورت فردی و گروهی انجام می‌دهند گفته می‌شود؛ در حالی که بازی ورزش انجام اعمال و فعالیت‌های جسمانی از قبل طراحی شده در چارچوب قوانین و مقررات خاص، متناسب با ویژگی‌های سنی، جنسی و توانایی استفاده‌کنندگان آن می‌باشد. بازی‌های ورزشی با اهداف تربیتی سعی در تقویت جسمانی و روحانی انسان‌ها برای انجام زندگی بهتر دارند که در گذشته توسط اقوام مختلف برای تربیت و آموزش کودکان و نوجوانان مورد استفاده آموزشی قرار می‌گرفته‌اند. اهمیت بازی‌های

ورزشی سبب شده است در عصر حاضر نیز سیستم‌های آموزشی سعی در برنامه‌ریزی هدفمند برای ترکیب متون درسی با بازی‌ها به منظور انتقال مفاهیم علمی به دانش‌آموزان در راستای یادگیری متون علمی و همزمان رشد جسمانی و ذهنی کودک برای تضمین زندگی بهتر در آینده‌شان، دارند (قاسمی‌نژاد، 1397). اهمیت آموزش از طریق بازی‌های ورزشی در زندگی نیاکان ما سبب ایجاد جنبش المپیک با هدف تربیت انسان‌ها اندیشمند، سالم و صلح‌جو برای انجام زندگی بهتر شده است که هم‌اکنون نیز در قالب فلسفه المپیزم مورد استفاده سیستم‌های آموزشی می‌باشد.

المپیزم، ترکیبی از اهداف موجود در المپیک (ساختن دنیایی بهتر و سرشار از صلح از طریق آموزش جوانان فارغ از هرگونه تبعیض) و هنر را گویند که به صورت هدفمند و علمی ورزش را همه جا در خدمت رشد و توسعه هماهنگ انسان در ابعاد جسمانی و روحی قرار دهد و جامعه‌ای سرشار از صلح و آرامش با حفظ کرامات انسانی بنا کند. المپیزم با ارتباط دوسویه با آموزش و فرهنگ، انسان‌ها را به گونه‌ای آموزش می‌دهد که با ارزش‌هایی مانند صلح‌جویی، شجاعت، صداقت، تلاش و علم‌اندوزی بتوانند به صورت علمی دانش‌های مختلف را در راه دستیابی به تعالی و زندگی سالم در حیطه‌های مختلف زندگی به صورت کاربردی جهت توسعه هماهنگ خود به خدمت بگیرند که به این سبب اغلب کشورها فلسفه المپیزم را هم‌راستا با اهداف سیستم آموزش خود می‌دانند و سعی دارند فلسفه المپیزم را در فضای آموزشی خود استفاده کنند تا علاوه بر تربیت دانش‌آموزان نیرومند و دانا برای آینده، بتوانند آنان را مجهز به دانش کاربردی زندگی کنند.

آموزش المپیزم با ترکیب فعالیت‌های ورزشی مانند بازی و مسابقه با سایر علوم به دنبال تربیت دانش‌آموزان برای زندگی بهتر است. به همین سبب کارشناسان با انتخاب شیوه آموزشی تلفیقی تربیت‌بدنی و برقراری ارتباط با سایر دروس دانش‌آموزان بر آنند تا به صورت برنامه‌ریزی شده متون درسی علمی و اخلاقی را با المپیزم پیوند بزنند و شرایط یادگیری دانش‌آموزان را برای زندگی بهتر فراهم سازند. برای محقق شدن این امر کشورها تلاش‌های مختلفی در تألیف و تدریس کتاب‌های درسی انجام داده‌اند که می‌توان المپیاد درون مدرسه‌ای را نمونه‌ای از این آموزش از طریق ورزش دانست.

روش تلفیقی تربیت‌بدنی نیازمند درک و فهم صحیح دیران از اهداف و فرایند تلفیق است. فعالیت تلفیق را می‌توان در سه بخش طبقه‌بندی کرد: 1- تکلیف‌های جایگزینی برای نمونه قرار گرفتن دانش‌آموزان در جهات مختلف جغرافیایی و تکرار جهات از فرعی به اصلی؛ 2- تکلیف‌های تمرینی (عملی)؛ 3- تکلیف‌های اکتشافی.

1- تکلیف‌های جایگزینی، صرفاً جهت غنی‌سازی ایجاد حس چالش تکلیف عادی را با ورزش در هم می‌آمیزد. 2- در تکلیف تمرینی، دانش‌آموزان با ترکیب تکلیف عادی درس مربوط به فعالیت ورزشی به دنبال شناخت بیشتر حوزه درسی مربوطه می‌باشند که با حرکات بنیادی در قالب بازی ورزشی ترکیب شده‌اند. برای نمونه از دانش‌آموزان خواسته می‌شود استان‌های مختلف کشور را از گوشه‌های زمین بازی جمع‌آوری و نقشه جغرافیا را کامل کنند. 3- تکلیف اکتشافی کامل‌ترین شیوه اکتشافی می‌باشد که به دانش‌آموز امکان می‌دهد ارتباط بین بخش‌های مختلف درسی را درک کند. برای نمونه از دانش‌آموزان خواسته می‌شود با استفاده از دانش علوم تجربی، طراحی و ساخت، با وسایل مختلف اقدام به ساخت یک ایده تجهیزات ورزشی کنند.

برخی معایب روش تلفیق تربیت‌بدنی عبارتند از: 1- بی‌انگیزگی دبیران برای استفاده از این روش؛ 2- بی‌اطلاعی از چگونگی استفاده از این شیوه که می‌تواند به دلیل آگاه نبودن از شیوه تدریس و محاسن آن یعنی افزایش خلاقیت دبیر و دانش‌آموز، یادگیری سریع‌تر و ماندگار دانش‌آموزان، باشد (آزمون، 1386).

کمیته همبستگی المپیک کشورمان با توجه به سیاست‌های جهانی کمیته المپیک برای اشاعه روش تربیت دانش‌آموزان از طریق ورزش، با توجه به نقش آموزشی خود با تعامل و هماهنگی با معاونت تربیت‌بدنی آموزش و پرورش و با برگزاری دوره‌های حضوری و غیر حضوری، همچنین حمایت از طریق تهیه منابع آموزشی و تربیت دبیران تربیت‌بدنی با اندیشه المپیوم اقدام کرده است.

محققان، بازی‌های ورزشی را پدیده‌ای چندبعدی می‌دانند که در خدمت تکامل و رشد کودک است و می‌تواند راهی جهت تخلیه انرژی‌های درونی او باشد و راه را برای یادگیری او هموارتر سازد؛ همچنین منجر به رشد اجتماعی و بهبود مهارت‌های ارتباطی کودک می‌شود و در سال‌های اول زندگی نقش بسزایی در یادگیری کودک دارد و او را برای روبرویی با مشکلات و غلبه بر آنها آماده می‌کند (جعفری، 1393).

بازی‌های ورزشی برای دانش‌آموزان فرصت تجربه فعالیت‌های جسمانی و حرکتی همچنین کسب اطلاعات اجتماعی فراهم می‌سازند که نقش بسزایی در رشد اجتماعی آنان دارند. بازی‌های ورزشی به مجموعه‌ای از حرکات و فعالیت‌های جسمی و ذهنی گفته می‌شود که با توجه به سن بازیکن قواعد و شرایط متفاوتی دارد. اغلب بازی‌های مناسب دانش‌آموزان در مدارس، بازی‌های دارای قانون و نظم می‌باشند که با هدف در آن‌ها از قبل تعیین شده و سعی در رشد ذهنی و جسمی کودک دارند. می‌توان این گونه بازی‌ها را زیرمجموعه بازی‌های ورزشی دانست که موجب شادی، لذت و ارتباط با دیگران

شده و در عین این که وسیله سرگرمی است جنبه آموزندگی در زندگی نیز دارد (فراهانی، سلیمانی، 1391). ماریا مونته‌سوری بازی را مدرسه بزرگی می‌داند که کودک در آن آموزش می‌یابد و نیروی بدنی، ذهنی و اجتماعی او رشد می‌کند و برای زندگی کردن از هر جهت آماده می‌شود (مدانلو، سالاریان، 1390).

نباید از یاد برد که با توجه به اهمیت آموزش و شیوه‌ها و فرایندهای آموزشی، تحقیق‌های مختلفی در کشورهای توسعه‌یافته انجام شده که نتایج عمده آنها باعث کمتر شدن اهمیت تأکید بر مطالب نظری و در عوض تأکید بر پرورش روحیه پژوهشگری و تفکر نقادانه دانش‌آموزان می‌باشد. برای نمونه شیوه آموزش ترکیبی دروس با ایجاد فرصت تجربه کردن و اکتشاف، با رویکرد دانش‌آموزمحوری مانند بازی‌های تربیتی ورزشی معانی اخلاق، قانون‌مداری، بایدها و نبایدهای فرهنگی، قوانین علمی ریاضی و فیزیک و... را به کودک می‌آموزند و فرصت تجربه‌اندوژی، به چالش کشیدن و توسعه یادگیری را در اختیار آنها قرار می‌دهند. آموزگاران در نقش تسهیلگر، به مدیریت یادگیری می‌پردازند و با مشاوره به دانش‌آموزان در فرایند یادگیری بر آنند که دانش‌آموزان با انجام مشتاقانه بازی‌ها به گونه‌ای تربیت شوند که بتوانند با روحیه پژوهشگری و تفکر، با شناسایی مسأله آموزشی و حل خلاقانه آن، یادگیری خود برای استفاده موارد فراگرفته شده در زندگی توسعه دهند. از این رو، روش‌های آموزش تلفیقی با تربیت‌بدنی به عنوان یک شیوه آموزشی برای مدارس دارای ارزش فوق‌العاده است و به عنوان شیوه آموزشی تأثیرگذار شناخته می‌شود. درس تربیت‌بدنی این قابلیت را دارد که در کنار تعلیم حرکت جسمانی ورزشی، از طریق بازی و انجام حرکات جسمانی برای آموزش سایر دروس مؤثر واقع شود. در برنامه‌های درسی درهم‌تنیده، تربیت‌بدنی می‌تواند کمک مؤثری برای سایر دروس باشد. همان‌گونه که پیش از این گفته شد، شیوه آموزشی تلفیق تربیت‌بدنی با سایر دروس را تربیت‌بدنی تلفیقی گویند. تربیت بدنی تلفیقی در مدارس و سیستم آموزش و پرورش جهان از اوایل قرن بیستم در مطالعات و منابع آموزشی مطرح شده و با استقبال کشورهای پیشرفته در مقطع ابتدایی به کارگیری می‌شود (خندقی و فراسات¹، 2011). روش تربیت‌بدنی تلفیقی یک فرصت آموزشی ویژه و خاص برای برطرف کردن نقص‌های شیوه سنتی آموزش با تأکید بر مبانی نظری و تکرار آنها می‌باشد که با هدف ادغام و تلفیق متفکرانه، هوشمندانه و با برنامه است که رسیدن به این هدف با حفظ اهداف اصلی دروس میسر

می‌گردد. تجارب کشورهای مختلف را مبنی بر پذیرش روش آموزش تربیت‌بدنی تلفیقی به عنوان روش آموزشی مؤثر گزارش داده‌اند.

شایان ذکر است اهمیت آموزش توسط تربیت‌بدنی توسط کمیته جهانی المپیک نیز پیش‌بینی شده است و بهره‌گیری از فلسفه المپیزم به عنوان یک روش زندگی همراه با درس‌هایی، می‌تواند برای ورزشکاران و هر آن کس که به زندگی فردی و اجتماعی ارزش می‌نهد آموزنده باشد (دیانال - بیندر، 1395). یکی از اصل‌های المپیک تربیت نسل‌های انسان از طریق ورزش است که به سبب تعامل و درهم‌آمیختگی ورزش با فرهنگ و آموزش سعی دارد انسان را با تفکر، تلاش و تعالی ارزش‌های آموزش با حفاظت از مبانی اخلاقی جسمانی تربیت کند تا تبلور این ارزش‌ها و آموخته‌ها در زندگی روزمره نمایان شود. المپیک رؤیای تحقق این امر از طریق آموزش سراسری انسان‌ها در کره خاکی بدون تبعیضات نژادی را دنبال می‌کند (نویدادهم و همکاران، 1395).

چنین هدف آموزشی سبب شده است که کشورهای پیشرفته از المپیک و فلسفه پویای المپیزم در دروس مدرسه‌ای خود بهره بگیرند که برخی از این کشورها مانند چین، در مدارس خود المپیک را به صورت شیوه‌ای تلفیقی با سایر دروس در مقاطع مختلف آموزش می‌دهند؛ مجارستان با برپایی اردوهای تابستانی مسابقات المپیکی سعی در آموزش کودکان خود دارد؛ فنلاندی‌ها با تهیه فیلم «دست در دست هم»، هلندی‌ها با تأسیس آکادمی المپیک برای دانش‌آموزان و تهیه سرویس حامل آموزش‌های المپیک برای مدارس ابتدایی و کشور آلمان با ایجاد جنبش «به المپیاد مدرسه بیونید» سعی در بهره‌مندی از پتانسیل آموزشی المپیک به صورت تلفیقی در تربیت دانش‌آموزان خود در سایر دروس مدرسه‌ای دارند. حال آن که تحقیقات انجام شده در کشورمان حاکی از پایین بودن سطح آگاهی متخصصان و صاحب‌نظران تربیت‌بدنی از جنبه‌های تاریخی و اجتماعی نهضت المپیک می‌باشد. همچنین محتوای کتاب‌های درسی دانش‌آموزان در سطح کشور دارای انسجام و پیوستگی خاصی در مورد مبحث تربیت‌بدنی و المپیک نیست؛ هر چند به صورت پراکنده از مبانی و اهداف المپیک مطالبی ارائه شده است که همین امر سبب شده از چنین استراتژی آموزشی (تربیت بدنی تلفیقی)¹ غافل شوند (فراهانی و زندی، 1387).

شایان ذکر است در تأیید این شیوه آموزشی، پیازه ذهنی را آماده تحول و یادگرفتن می‌داند که به صورت فعال با محیط پیرامون در تعامل باشد که نقش بازی‌ها را در آموزش دانش‌آموزان ابتدایی از این

نوع می‌داند و برای هر بازه سنی، بازی‌های خاصی را طبقه‌بندی و معرفی می‌کند. بازی‌های باقاعده (بازی ورزشی) را برای دانش‌آموزان در مدارس ابتدایی به عنوان روش آموزشی می‌داند که سبب می‌شوند دانش‌آموزان با علاقه و انگیزه بالا به صورت فعال با محیط پیرامون خود ارتباط برقرار کنند؛ به فعالیت آموزشی جذب شوند؛ به اکتشاف خود و عوامل محیط پیردازند و پروسه یادگیری را طی کنند که از فواید آن تسریع و تقویت توانایی‌های ذهنی دانش‌آموزان و رشد (جسمانی، حرکتی، شناختی و عاطفی دانش) می‌باشد که تأثیرات آن تا آخر عمر همراه دانش‌آموزان خواهد بود. برخی از مزیت‌های بازی این است که بازی همواره با انگیزه‌هایی همراه است که کودکان را تحریک می‌کند تا اعضای گوناگون، حواس پنجگانه و ذهن خود را به کار اندازند تا در نتیجه بازی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تعامل حواس با محیط برقرار شود و اکتشاف محیط حاصل گردد (قاسمی‌نژاد، 1397).

این شیوه آموزشی سبب می‌شود یادگیری علوم مختلف و به کار بستن تجربه عملی در قالب بازی‌های تربیتی به گونه‌ای برای دانش‌آموزان مهیا گردد که کودک بدون دغدغه نمره و فراموشی بتواند محور آموزش باشد و درستی علوم ارائه‌شده توسط آموزگار را به چالش بکشد، همچنین با تمرین و اکتشاف به پایداری آن مبادرت بورزد؛ اطلاعات تئوری ارائه‌شده را به دانش تبدیل کند و با تجربه کردن آن در فضایی متفاوت، یادگرفته‌های خود را در بوته آزمایش قرار دهد و بتواند در شرایط واقعی آن را به کار بندد (سنه و همکاران، 1387). با توجه به ایجاد شیوه آموزشی مبتنی بر فلسفه المپیزم که با ارائه مدارس ویژه المپیک و تدریس کتاب‌هایی با محتوای متنوع علمی، اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی مرتبط با المپیک برای دانش‌آموزان پایه و اساس آموزش‌های درونی و ایجاد ارتباط بین علوم مختلف در مقاطع مختلف تحصیلی را برای تربیت نسلی شجاع، اخلاق‌مدار، اجتماعی و ارزش‌مدار ایجاد کرده‌اند، بهره‌گیری از روش تلفیقی المپیک با سایر دروس برای آموزش دانش‌آموزان یک ضرورت آموزشی تلقی می‌گردد. این ضرورت سبب شده سیستم آموزشی کشورهای توسعه‌یافته از جمله چین در تمام مقاطع تحصیلی خود محتوای کتاب‌های درسی خود را با اندیشه‌های المپیک و فلسفه المپیزم گره بزنند (جعفرلو و همکاران، 1393).

در سال‌های اخیر در کشور ما فعالیت‌هایی در این زمینه صورت گرفته؛ از جمله تألیف کتاب «المپیک در مدرسه» توسط سرکار خانم «فاطمه جمشیدی گوهری» که مورد تقدیر کمیته المپیک جمهوری اسلامی ایران قرار گرفت. تحقیقات میدانی استفاده از روش تربیت تلفیق تربیت‌بدنی با درس‌هایی مانند ریاضی و جغرافی تأثیر معنا داری بر یادگیری شناختی و حیطه‌های آن در این دروس و

علاقه‌مندی دانش‌آموزان به آنها در دانش‌آموزان اول راهنمایی دارد (اسدیان و همکاران، 1389). شایان ذکر است اهمیت این روش تدریسی و آموزش فلسفه المپیزم سبب انجام تحقیقات علمی همچون «بررسی میزان توجه به ورزش و آموزش المپیک در کتاب‌های درسی دوره ابتدایی مدارس» توسط «کریم زهره‌وندیان و همکاران» شده که عدم انسجام و آینده‌نگری تفکر المپیک با کتاب‌های ابتدایی را گزارش دادند و به نویسندگان کتاب‌ها با توجه به اهمیت آموزشی المپیک و المپیزم پیشنهاد دادند به منظور انتشار تفکر المپیک برای غنی کردن کتاب‌های دوره ابتدایی به عنوان دوره یادگیری، رشد بدنی، اجتماعی، به برقراری ارتباط دوسویه با کارشناسان تربیت‌بدنی و کمیته المپیک پردازند تا با تلفیق دروس با تربیت‌بدنی بتوانند اهداف آموزشی خود را مؤثرتر به سر انجام برسانند (زهره‌وند و همکاران، 1397). «حمیدی و خسرومنش» نیز طی تحقیقات خود الگوهای آموزش المپیک در مدارس را برای اثربخش‌تر شدن یادگیری تربیت‌بدنی تلفیقی با فلسفه المپیک ارائه کردند. «قاسمی» نیز در تحقیقات خود به این نتیجه رسید که ترویج فلسفه المپیزم می‌تواند سه کارکرد ایجاد آگاهی (آشنایی با المپیزم)، اطلاع‌رسانی (چگونگی کاربرد آن) و ظهور پاسخ (رعایت فلسفه المپیزم در زندگی) داشته باشد و روش‌هایی مانند ساخت روزنامه دیواری، پوستر، وبسایت و... با توجه به امکانات مدرسه می‌تواند مؤثر باشد (قاسمی¹، 200). کمیسیون همبستگی المپیک در ادامه برنامه‌های آموزشی خود مانند برگزاری دوره‌های حضوری سه‌روزه، در سال تحصیلی 96-1395، برای معلمان معرفی شده از سوی معاونت تربیت‌بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش و برای انجام یک دوره غیرحضوری با هماهنگی رسمی معاونت تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش با عنوان سفیران سلامت فراخوان داد که طی بررسی رزومه و درخواست دبیران علاقه‌مند 30 نفر از دبیران تربیت‌بدنی داوطلب سراسر کشور انتخاب شدند که در ادامه در مورد برنامه سفیران المپیک توضیح داده می‌شود.

روش‌شناسی

با توجه به روش تحقیق‌های کمی و کیفی موجود، مقاله حاضر بر اساس روش تحقیق کیفی به صورت اقدام‌پژوهی در سال تحصیلی 96 - 1395 مدرسه ابتدایی پسرانه سما واحد شهرستان اقلید، شرکت‌کننده در طرح ملی «سفیران المپیک» کمیسیون همبستگی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اجرای روش آموزش تلفیقی تربیت‌بدنی برای آشنا ساختن دانش‌آموزان با فلسفه المپیزم انجام شده است. نحوه

گردآوری اطلاعات در مقاله به صورت کتابخانه‌ای و اسنادی (کتاب، مقاله، مجله علمی داخلی و خارجی) بوده که با این روش به بررسی مبانی، نظریه‌ها، دیدگاه‌های مرتبط با شیوه آموزشی تربیت‌بدنی تلفیقی پرداخته و شیوه آموزشی به صورت عملی برای انتقال دانش المپیزم به کار گرفته شده است. دوره آموزشی سفیران المپیک یک تجربه آموزش ورزشی برای دبیران تربیت‌بدنی سراسر کشور بدون محدودیت سنی، جنسی و مدرک تحصیلی بوده و در مدارس ابتدایی با مشارکت دانش‌آموزان به صورت مجازی از سوی کمیسیون همبستگی کمیته ملی المپیک در سال تحصیلی 1395-1396 شکل گرفت.

تدریس مجازی با معرفی کتاب «درس‌هایی از المپیکف ویژه معلمان تربیت‌بدنی و مربیان رشته‌های ورزشی رده‌های سنی پایه» تألیف «دیانال-بیندر» و ترجمه «بوالقاسم دباغیان» در پنج فصل و کتاب «راهنمای مدیریت ورزشی» ترجمه «دکتر خیری و همکاران» انتشارات کمیته بین‌المللی المپیک، به صورت فصل به فصل آغاز شد. دبیران تربیت‌بدنی می‌بایست با پایان هر فصل از کتاب، با خلاقیت خود و امکانات موجود در مدرسه اقدام به برگزاری فعالیت‌های آموزشی مبتنی بر تربیت‌بدنی تلفیقی برای انتقال دانش خود به صورت عملیاتی در ساعت تربیت‌بدنی می‌کردند. سپس گزارش تصویری هر فصل را برای نقد و بررسی به مدرسان دوره انتقال می‌دادند. دبیران شرکت‌کننده در دوره مجازی با دریافت گواهی‌نامه سفیران المپیک به عنوان نماینده کمیته مربوطه، سعی در اشاعه فرهنگ المپیزم در بین دبیران تربیت‌بدنی حوزه خدمت خود داشتند و ارتباط مستمر و ارائه گزارش فعالیت‌های خود را ادامه دادند. با توجه به اهمیت دوره برگزار شده، گزارش دوره مجازی سفیران المپیک در گزارش چهل و چهارمین مجمع عمومی کمیته المپیک 23 اسفندماه 1395 در صفحه 31 به صورت تصویری درج گردید و طی سخنرانی اهداف و نتایج مثبت این دوره برای اعضای مجمع متشکل از معاونت تربیت‌بدنی آموزش و پرورش، سایر معاونت‌های تربیت‌بدنی وزارتخانه‌ها، رؤسای فدراسیون و... تشریح شد و انعکاس یافت.

دوره آموزشی سفیران المپیک از طریق معلمان تربیت‌بدنی و ایجاد الگوی آموزشی تلفیقی تربیت‌بدنی با بهره‌گیری از تفکر المپیک و اهداف متعالی آن، سعی در انتقال فلسفه المپیزم به صورت عملیاتی، ملموس و صمیمی تر به دانش‌آموزان داشتند تا همچون سایر مدارس دنیا از این ارزش‌ها و نمادها برای آموزش دیگر دروس از جمله ادبیات، علوم اجتماعی، دینی، هنر، هدیه‌های آسمانی، ریاضی، شیمی، علوم... استفاده نمایند. دوره مجازی مذکور با مدرسان و مشاوره، توسط کمیته ملی المپیک ایران، برای دبیران تربیت‌بدنی مدارس داوطلب سراسر کشور برگزار شد و باعث ایجاد روح المپیکی و آموزشی در مدارس شد. مدرسه ابتدایی پسرانه سما واحد اقلید، پایه ششم، یکی از مدرسه‌های

شرکت‌کننده در این طرح بود که فرایند آموزش تلفیقی تربیت‌بدنی المپیک توسط دبیر تربیت‌بدنی، دانش‌آموزان، مدیر، سایر دبیران مدرسه و خانواده دانش‌آموزان در مدرسه مذکور برگزار گردید. در ادامه به اختصار سرفصل‌ها و فعالیت‌های آموزشی انجام‌شده هفتگی این مدرسه توضیح داده می‌شود.

طرح پژوهش

سرفصل اول کتاب با عنوان «جسم اندیشه و روان» با پیام آموزشی «دانش‌آموزان را برای انجام فعالیت جسمانی تشویق کنیم» به بیان مطالبی در مورد اهمیت جسم و ارتباط آن با روح و روان پرداخت که در ادامه دبیر مربوطه می‌بایست با ایده‌ای خلاقانه شرایطی ایجاد نماید که این مطالب را به دانش‌آموزان انتقال دهد. در ادامه ایده عملیاتی به اختصار توضیح داده می‌شود:

1- روز یکشنبه 26 آبان ماه سال تحصیلی 96-1395 با ایجاد چالش ذهنی و مطرح ساختن پرسش «انسان سالم کیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟» با مدیریت چالش ایجاد شده و پاسخ دانش‌آموزان در مورد یک انسان برتر، سعی در آشنا نمودن دانش‌آموزان با کارکرد بدن و برقراری ارتباط درسی با سرفصل ورزش و نیرو در کتاب علوم تجربی انجام گرفت. تأثیر ورزش بر جسم، روان و اندیشه به عنوان یک ابزار مهم جهت دستیابی به انسان‌های سالم در جامعه توضیح داده شد و تأثیر نیرو و قوای جسمانی در موفقیت ورزشکاران و افراد عادی در انجام فعالیت‌های روزمره مطرح گردید. فاکتورهای پنج‌گانه آمادگی جسمانی (استقامت، سرعت، قدرت، انعطاف و چابکی) و ارتباط آن با سلامت دانش‌آموزان با ایجاد تعامل فعال به پرسش و پاسخ گذاشته شد. و پس از کنکاش پیرامون برخی علت‌های ورزش نکردن از دیدگاه دانش‌آموزان، دلایلی مانند نبود فضا در خانه‌های آپارتمانی دانش‌آموزان، شاغل بودن پدر و مادر، همچنین نبود زمان لازم برای ورزش توسط دانش‌آموزان مطرح گردید که یکی از راهکارهای غلبه بر این مشکلات آشنایی با ورزش‌های خانوادگی نیازمند به فضای کم پیشنهاد شد.

در جلسه حضوری زنگ تربیت‌بدنی بهکاپ به عنوان یک ورزشی ایرانی جهانی برای غلبه بر محدودیت‌های ذکرشده معرفی گردید. در کلاسی با ابعاد کوچک که نمادی از کمبود فضا در خانه‌های آپارتمانی بود به آموزش قوانین و مقررات این ورزش پرداخته شد و دانش‌آموزان با تکنیک‌های مرتبط با ضربه‌زنی و قوانین بازی آشنا شدند و به فعالیت بهکاپ پرداختند. در پایان نیز از دانش‌آموزان خواسته شد ورزش بهکاپ را به عنوان یک ورزشی ایرانی جهانی به خانواده خود معرفی کنند (ورزش بهکاپ یک ورزش خانوادگی است که توسط آقای «بهنام آزاد» ابداع و قانون‌نویسی شده و از زیرمجموعه‌های

ورزش گلف است. این ورزش در ابعاد متفاوت، متناسب با سن و جنسیت دانش‌آموزان در سطوح صاف و صیقلی همچون کفپوش‌ها، سنگ سرامیک، موکت و زمین‌های ساحلی قابل اجرا است).

2- دانش‌آموزان با حضور در جلسه دوم با سرفصل دوم یعنی «اخلاق ورزشی» با پیام آموزشی «الگویی برای رفتار فردی و اجتماعی» پیرامون اخلاق و منش المپیک صحبت کردند و نسبت به یکی از رفتارهای فردی-اجتماعی یک انسان یا ورزشکار و انجام رفتار به صورت منصفانه، در قالب شعار بازی جوانمردانه آگاه شدند. همچنین در مورد نحوه انجام بازی منصفانه در رشته‌های ورزشی مختلف صحبت شد. برای نمونه به اوت زدن توپ به صورت آگاهانه برای رسیدگی به وضعیت بازیکن مصدوم اشاره شد و در این راستا «امین متوسل‌زاده» بازیکن تیم فجرسپاسی شیراز به عنوان نماد اخلاق ملی کشور معرفی شد. وی هنگام روبرویی با دروازه‌بان مصدوم و دروازه خالی، تصمیم گرفت توپ را به اوت بزند تا به وضعیت ورزشکار مصدوم رسیدگی شود که با تشخیص فیفا این بازیکن به عنوان مرد اخلاق سال جهان شناخته و از او تقدیر شد. تماشاگران و فوتبالیست‌ها، همیشه مکتب تیم فجر شهید سپاسی و تصمیم ورزشکار او را می‌ستایند. از طرفی در مورد ابعاد مختلف اخلاق ورزشی مانند کمک افراد ماهر به هم‌تیمی ضعیف‌تر، کمک به هم‌تیمی جهت دستیابی به اهداف فردی و ... توضیح داده شد. در جلسه آتی دانش‌آموزان با تهیه روزنامه دیواری با موضوع اخلاق ورزشی، به اهمیت بازی جوانمردانه و حرکت حرفه‌ای آقای امین متوسل‌زاده پرداختند و او را به عنوان یک الگوی اخلاق‌مدار ورزشی انتخاب کردند.

3- مطابق سرفصل سوم کتاب یعنی «تنوع فرهنگی» با پیام آموزشی «یاد بگیریم به فرهنگ‌های مختلف احترام بگذاریم» با بهره‌گیری از درس‌های هدیه‌های آسمانی و تأکید قرآن بر وجود تفاوت در رنگ، قومیت و ... به عنوان یک نشانه خداشناسی و همچنین کتاب تعلیمات اجتماعی متناسب با اهمیت شیوه‌های زندگی و ایجاد فرهنگ‌های متنوع با توجه به شرایط محیطی زندگی، ارتباط آموزشی برقرار شد. دانش‌آموزان با بررسی موضوعاتی مانند چستی فرهنگ، تنوع قومی و شرایط آب و هوایی چهار فصل ایران، انواع بازی‌های بومی محلی و ملی برگرفته از فرهنگ‌ها و قومیت‌های مختلف ایران، تجهیزات مرتبط با اقلیم و بازی‌های بومی محلی و ملی را شناختند و به صحبت پیرامون اهمیت احترام به فرهنگ‌های مختلف ورزشی و بازی‌های آنها پرداختند. دانش‌آموزان در قالب تیمی به بازی هفت‌سنگ به عنوان یک بازی بومی پرداختند. همچنین با مقایسه تجهیزات ورزش‌های مختلف به تنوع فرهنگی و اهمیت بومی‌سازی ورزش‌ها پی بردند. دانش‌آموزان با مقایسه ویژگی‌های توپ هفت‌سنگ و گلف از نظر جنس، وزن و رنگ، سختی آنها را مورد آزمایش قرار دادند و جمع‌بندی مبحث مبنی بر این شد که

هر کدام از توپ‌ها در شرایط خاص با قوانین و مقررات مربوط به خود می‌توانند مفید باشند، در غیر این صورت مضر و آسیب‌زا می‌باشند و به ضرورت احترام به فرهنگ‌ها، تفاوت‌های نژادی و جنسی مختلف پرداخته شد. همچنین به عنوان یک فعالیت ورزشی مرتبط با المپیک، دانش‌آموزان با استفاده از بادکنک‌های هم‌رنگ حلقه‌های المپیک و توپ گلف اقدام به ساخت حلقه‌های پنج‌گانه المپیک کردند و با علائم، شعار و نمادهای المپیک آشنا شدند. رنگ‌های آبی، زرد، سیاه، سبز و قرمز که در پرچم هر کشور حداقل یکی از این رنگ‌ها وجود دارد و نشانگر مودت و دوستی میان مردم سراسر دنیا صرف نظر از عقاید و نژاد آنان می‌باشد. همچنین شعار سریع‌تر، بالاتر، قوی‌تر المپیک نیز بر اهمیت شرکت در بازی‌ها و انجام حداکثر تلاش خود برای خلق بهترین نمایش ورزشکار دلالت دارد و کسب پیروزی در اولیت‌های بعدی ورزشکاران قرار می‌گیرد.

دانش‌آموزان برای جلسه آینده به بررسی آیین و سنت‌های بومی شهر تولد خود با بهره‌گیری از تجارب پدر و مادر خود پرداختند و بازی‌های ورزشی بومی همچنین آیین‌های سنتی شهر خود را به اختصار برای همکلاسی‌های خود بیان نمودند و نحوه زنده نگه‌داشتن و احیای این آیین‌ها بیان شد.

4- مطابق سرفصل چهارم «در جستجوی تعالی هویت، اعتماد به نفس و عزت نفس» پیرامون مباحث تعالی و تکامل انسان‌ها و نحوه برقراری ارتباط صحیح با پدیده‌های پیرامون از جمله محیط زیست صحبت شد. رسالت انسان برای حفظ و نگهداری محیط زیست به عنوان دغدغه المپیک مطرح شد و همچنین به اهمیت محیط زیست و ارتباط آن با ورزش در مبحث ورزش سبز پرداخته شد. تحقق ورزش سبز و ایجاد چالش فکری سبز با ارائه نمونه‌هایی از اهمیت حفظ و حراست محیط زیست برای دنیایی بهتر برای انسانی سالم و ورزشکار به بحث گذاشته شد. یکی از راه‌حل‌های حفاظت از محیط زیست مبتنی بر آموخته‌های درس علوم مبحث بهسازی وسایل و تجهیزات کهنه، معیوب و بدون استفاده بود که با تغییر کاربری و خلق تجهیزات نو با استفاده‌های جدید پیشنهاد شد. به سبب علاقه‌مندی دانش‌آموزان به ورزش بهکاپ و گلف به ساخت تجهیزات بهکاپ و گلف از وسایل دورریز با توجه به اهداف المپیکی آموخته‌شده در مورد محیط زیست پرداخته شد.

دانش‌آموزان با کمک والدین خود با تجهیزات غیرقابل استفاده موجود در خانه اقدام به بهسازی آنها با ایده‌های ورزشی کردند و با بهره‌مندی از سرفصل علوم تجربی یعنی «طراحی کنیم و بسازیم» با الگوبرداری از تجهیزات بهکاپ و گلف اقدام به طراحی و ساخت تجهیزات بهکاپ و گلف مانند

کلاب‌ها، توپ، دروازه با چوب، بسته‌های پلاستیکی، برگه‌های دورریز دفتر و توپ‌های شکسته تنیس کرده بودند.

دانش‌آموزان با حضور در کلاس با ارائه تجهیزات بهسازی شده در مورد تجهیزات به کار رفته و چگونگی ایده‌یابی آنها با کمک والدین خود، صحبت کردند و به اهمیت اندیشیدن و غلبه بر مشکلات ایده‌یابی و چگونگی استفاده از تجهیزات بدون استفاده در فرایند بهسازی تجهیزات برای طراحی و ساخت ایده‌های خود پرداختند. زنگ تفریح برای آزمایش تجهیزات ورزشی، با شور و اشتیاق به تشریح تجهیزات خود و نحوه بهسازی وسایل بدون استفاده در محیط خانه برای دانش‌آموزان سایر پایه‌ها اقدام کردند؛ همچنین با استفاده از تجهیزات ورزشی ساخت خود و با معرفی ورزش بهکاپ و گلف به صورت عملی برای سایر دانش‌آموزان کلاس آموزشی بهکاپ برگزار کردند که این شور هیجان با استقبال و تحسین مدیر و سایر دبیران همراه بود.

5- در فصل پایانی با عنوان «المپیک باستان و نوین؛ گرامی‌داشت روح المپیک» روز یکشنبه 24 بهمن ماه، به صورت تئوری به المپیک و فلسفه تربیتی آن پرداخته شد. همچنین دانش‌آموزان با نمادهای المپیک مانند شعار (سریع‌تر، بالاتر، قوی‌تر)، پرچم، حلقه‌ها و معانی رنگ‌های آن، مشعل و انواع رشته‌های ورزشی المپیک آشنا شدند. همچنین به اختصار به معرفی برخی ورزشکاران مدال‌آور ایران در المپیک پرداخته شد و با پیشنهاد دانش‌آموزان با استفاده از عکس‌های رنگی مدال‌آوران المپیک، کشورمان، یک روزنامه دیواری با عنوان المپیک ساخته و در مدرسه نصب شد. ساخت نمادهای المپیک، انجام مسابقات در قالب المپیک مدرسه در مقاطع تحصیلی اول تا پنجم ابتدایی با نقش‌آفرینی دانش‌آموزان کلاس ششم به عنوان داور، رنگ‌آمیزی شعار المپیک توسط دانش‌آموزان و تشریح اهداف المپیک در مقاطع تحصیلی اول تا پنجم ابتدایی نیز انجام شد.

در نهایت جهت انجام فعالیت عملیاتی و انتقال مفاهیم درسی مبتنی بر فلسفه المپیزم، با پیشنهاد دانش‌آموزان برنامه‌ای با عنوان «یک روز، یک مدرسه و رویای مشترک المپیک» طراحی و در مدرسه برگزار شد:

روزهای یکشنبه و دوشنبه 8 و 9 اسفند ماه در ساعت ورزش مدرسه غیرانتفاعی سما واحد اقلید، به مرور برنامه‌های پنج فصل سفیران المپیک در قالب طرح و برنامه‌های پیشنهادی دانش‌آموزان، معلمان و مدیر مدرسه پرداخته شد که به شرح زیر می‌باشد:

1- برگزاری نمایشگاه المپیک و ارائه دستاوردهای المپیک دوره سفیران المپیک

2- برگزاری جشنواره تغذیه سالم و سلامت با همکاری دانش‌آموزان سایر کلاس‌ها

3- برگزاری مسابقه و نقش‌آفرینی سفیران المپیک در قالب داور و مربی، ثبت‌کننده نتایج

4- آموزش و انجام ورزش بهکاپ و تصحیح تکنیک.

شورای مدرسه سما واحد اقلید، تصمیم گرفت با بهره‌گیری از دانش‌آموزان فعال دوره سفیران المپیک، در جشن سبزه‌ها به عنوان یک جشن سراسری با حضور خانواده‌های تمامی پایه‌ها، با اهدای گواهی به معرفی المپیک و دستاوردهای دوره مذکور به خانواده‌ها بپردازد.

لازم به ذکر است طی انجام دوره سفیران المپیک، دانش‌آموزان با انگیزه و شوق با تحقیق و مشورت در مورد فصل‌های از پیش تعیین‌شده مطالب و اطلاعات را همگام با خانواده جمع‌آوری می‌کردند، با یکدیگر به اشتراک می‌گذاشتند و حضوری فعال در مباحث و انتقال یافته‌های خود با دانش‌آموزان سایر پایه‌ها داشتند. دانش‌آموزان در این دوره آموزشی با پدیده‌هایی مانند توسعه پایدار، اقتصاد سبز، تنوع فرهنگی، فلسفه المپیزم و اهمیت ورزش به چالش کشیده شدند و خلاقانه به صورت تجربی با تعامل با محیط و روبرویی با آن، سعی کردند به کاوش در علوم مرتبط یادگرفته‌شده بپردازند و در سایر دروس مانند هدیه آسمانی، علوم اجتماعی، ادبیات، ریاضی و ... اقدام به یادگیری این پدیده‌ها به صورت بین‌رشته‌ای کردند و با شناسایی مشکلات برای آن راه حل‌های کاربردی ارائه کردند.

بحث و نتیجه‌گیری

در فضای پیوسته در حال تغییر و در عرصه رقابت‌های بین‌المللی، نظام‌های آموزشی و تربیتی عهده‌دار پیشرفت و توسعه آینده کشور هستند. کسب توفیق در این رسالت خطیر در گرو به کار بستن شیوه‌های کارآمدی برای آموزش و تربیت اثربخش، در ابعاد مختلف روحی، جسمی، اخلاقی، اجتماعی و نیز پرورش تفکر خلاق در فراگیران است (حاتمی، 1393). درس تربیت‌بدنی این قابلیت را دارد که فراگیری مفاهیم علمی و اخلاقی را در قالب بازی‌های ورزشی از طریق فعالیت جسمانی میسر کند که علاوه بر رشد ذهنی و جسمی که هدف اصلی درس تربیت‌بدنی می‌باشد به عنوان یک روش تدریس در ارتباط با سایر دروس برای تعلیم مؤثرتر واقع می‌شود. در برنامه‌های درسی درهم‌تنیده که تأکید بر تکرار مبانی نظری توسط دانش‌آموز در محیط ساکن و ساکت کلاس دارد، روش تدریس تربیت‌بدنی تلفیقی می‌تواند کمک مؤثری برای سایر دروس باشد و با ایجاد روحیه پژوهشگر و نقادانه در دانش‌آموز، دروس مربوطه را در محیطی بانشاط به صورت کاربردی به آنان بیاموزد. روش تدریس تلفیق تربیت‌بدنی به عنوان شیوه نوین آموزشی در مدارس و سیستم آموزش و پرورش جهان از اوایل قرن بیستم در

مطالعات و منابع آموزشی مطرح شد و با استقبال کشورهای پیشرفته در مقطع ابتدایی به کار گرفته می‌شود. روش تربیت‌بدنی تلفیقی یک فرصت آموزشی با هدف ادغام و تلفیق متفکرانه و هوشمندانه و با برنامه است که رسیدن به این هدف با حفظ اهداف اصلی درس‌ها میسر می‌گردد و نتایج عمده تحقیقات کشورهای مختلف تأثیر مثبت روش آموزش تربیت‌بدنی تلفیقی را در یادگیری بهتر دانش‌آموزان گزارش داده‌اند (مظفری، 1380).

به‌کارگیری روش تربیت‌بدنی تلفیقی، زمینه یادگیری در دروس ادغامی را افزایش می‌دهد و ارتباط کاربردی دروس مختلف نسبت به یکدیگر را نشان می‌دهد و در نهایت سبب یادگیری موثرتر و معنی‌دارتر می‌شود که به سبب افزایش انگیزش دانش‌آموزان، ایجاد علاقه، جذابیت می‌باشد (هاشمی و همکاران، 1396). همین امر سبب شده حوزه تلفیق دروس با تربیت‌بدنی تلفیقی به سبب افزایش میزان یادگیری، جهت مشارکت دانش‌آموزان در کارهای گروهی و تیمی مد نظر قرار گیرد. تربیت‌بدنی تلفیقی به دانش‌آموزان یاد می‌دهد که به درس تربیت‌بدنی تنها به صورت بازی نگاه نکنند، بلکه آن را به عنوان یک روش علمی آموزش قلمداد کنند. لذا اهمیت موضع سبب می‌شود روش آموزشی تربیت‌بدنی تلفیقی به عنوان یک روش مؤثر و علمی به معلمان آینده آموخته شود (حاجیلو، امیر تاش، صفانیا، 1395: 3).

منابع

- اسدیان فاطمه، صادقی بروجردی سعید، یوسفی بهرام. (1389). *پایان‌نامه تلفیق درس تربیت‌بدنی با دروس ریاضی و جغرافی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان.*
- التیامی نیا، رضا؛ محمدی عزیز آبادی، مهدی. (1394). «نقش تبعی و تسریع‌کننده ورزش در فراهم کردن شرایط صلح در بین دولت‌ها». *فصل‌نامه تحقیقات سیاسی بین‌المللی*. شماره 22، ص 149-179.
- آزمون، جواد. (1386). «تلفیق درس تربیت‌بدنی با سایر مواد درسی در مدارس ابتدایی دانش‌آموزان استثنایی». *تعلیم و تربیت کودکان استثنایی*. شماره 73، ص 53-57.
- جاکسون، راجر. (1392). *راهنمای مدیریت ورزشی*. ترجمه خیری محمد، سجادی سید نصرالله، صدیق سروسستانی رحمت‌الله، عزیزی محمد، گائینی عباسعلی، نوابی نژاد شکوه. ناشر کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران.
- جعفری علیرضا. (1393). «تأثیر بازی‌های آموزشی بر رشد اجتماعی کودکان پیش دبستانی». *فصل‌نامه روان‌شناسی تربیتی*. شماره 33، ص 71-85.

حاتمی، حجت. (1393). «مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس سنتی و تلفیقی تربیت‌بدنی بر یادگیری درس علوم تجربی و توسعه مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان پسر مقطع دوم راهنمایی». رساله دکتری دانشگاه علوم تحقیقات تهران، دانشکده علوم انسانی.

حاجی رستم‌لو، حوریه؛ امیرتاش، علی محمد و صفانیا، علی محمد. (1395). «تأثیر دو روش تدریس سنتی و تلفیقی درس تربیت‌بدنی بر یادگیری درس ریاضی و مهارت‌های بنیادی دانش‌آموزان دختر پایه دوم ابتدایی». فصل‌نامه پویا در آموزش علوم تربیتی و مشاوره. ص 1-12.

حمیدی، مهرزاد و خسرومنش، رحیم. (1360). «طراحی الگوی آموزش المپیک در مدارس». چکیده مقالات دومین هم‌اندیشی بین‌المللی آموزش المپیک و پارالمپیک. تهران: انتشارات کمیته ملی المپیک. دیانال، بیندر. (1395). «درس‌هایی از المپیک ویژه معلمان تربیت‌بدنی و مربیان رشته‌های ورزشی رده‌های سنی پایه تا الف». ترجمه ابوالقاسم دباغیانو انتشارات مدرسه.

زهره‌وندیان، کریم؛ سجادی، سید نصرالله؛ خسروی زاده، اسفندیار و فرشته ابراهیمی. (1397). «بررسی میزان توجه به ورزش و آموزش المپیک در کتاب‌های درسی دوره ابتدایی مدارس». نشریه مدیریت ورزشی. ص 65-88. سنه، افسانه؛ سلمان، زهرا و آقازاده، محرم. (1387). «تأثیر فعالیت‌های بدنی و بازی بر رشد توانایی‌های ذهنی پسران پیش دبستانی». فصل‌نامه نوآوری‌های آموزشی. شماره 26، سال هفتم.

شرکایی اردکانی، جواد؛ نویدادهم، مهدی؛ ریاحی نژاد، حسین و رزاقی، هادی. (1395). مجموعه مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش. ناشر سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. عطاران، محمد. (1386). «دانشگاه مجازی: بازخوانی روایت‌های موجود». فصل‌نامه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی. شماره 43، ص 53 تا 73.

فراهانی، ابوالفضل وزندی بهمین. (1387). «مطالعه تطبیقی وضعیت تربیت‌بدنی آموزش و پرورش در ایران با کشورهای آمریکا و کانادا». فصل‌نامه علوم حرکتی و ورزش. ص 97-109.

فراهانی، ابوالفضل و سلیمانی، مجید. (1391). «موانع اجرای روش‌های نوین تدریس درس تربیت‌بدنی از دیدگاه دبیران تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های دولتی استان ایلام». نشریه آموزش تربیت‌بدنی. سال اول. شماره 1، ص 23-31. قاسمی نژاد، مه‌پری. (1397). «بازی‌های ورزشی نقش آن در رشد جسمانی و روانی کودکان (راهنمای والدین، معلمان و مربیان تربیت‌بدنی)». چاپ چهارم. ناشر بامداد کتاب.

مدانلو، یاسمین و سالاریان. فرانک. (1390). «بررسی نقش دانشگاه‌های مجازی در دستیابی به اهداف آموزش عالی». فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی. شماره 4، ص 131-151.

مظفری، سید امیراحمد. (1380). «آموزش دروس در تلفیق با تربیت‌بدنی و ورزش». نشریه دانشور پزشکی. شماره 8، ص 65-70.

هاشمی، سید احمد؛ منصوری، عباس وحسن‌زاده، حسین. (1396). *تلفیق درس علوم تجربی و ورزش برای افزایش رغبت و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان*. همایش ملی رویکردهای نوین آموزشی و پژوهشی در تعلیم و تربیت، ص 1-8.

Ghasemi, Hamid.(2008), *Effective promotion of Olympism education in school. The second international Seminar of Olympic and Paralympic education*. the National Olympic and Paralympic Academy; 2008 [In Persian].

Khandaghi Maghsoud Amin, Farasat Maryam (2011).*The effect of teacher's teaching style on students' adjustment*. Published by Elsevier Ltd.

An integrated physical education training method based on Olympism

Mohammad Hossein Mirsoleymani¹, Ebrahim Arian Fard²

Abstract

Integrated physical education training method is one the novel education methods that fosters the exploratory and critical thinking spirit of the child and tries to provide the opportunity of experiencing and discovering in a student-based manner such as educational-physical games so that he/she learns notions such as morality, the rule of law, the cultural norms, the scientific principles of mathematics and experimental sciences, religious thoughts and literature. Developed countries have recently been employing the integrated training method of physical education through a combined teaching method in their schools. The importance and necessity of combined teaching method of physical training, based on the targets of Olympism, have caused educational processes to form in our country in recent years in order to take advantage of this method. These include establishing in-school Olympiads, compilation and translation of Olympics educational books in schools, and establishing courses to train ambassadors for Olympics education method. The present article describes the importance and necessity of integrated training method of physical education based on Olympism and presents the experience of training Olympic ambassadors, the solidarity commission of the Islamic Republic of Iran Olympic committee as a successful experience for the sixth-grade students of Sama School, the Eglid branch. Creating a dynamic learning environment and combining the topics of experimental science and heavenly gifts for students to familiarize themselves with the philosophy of the Olympics created a spirit of research and vitality among students.

Keywords: Education, Integrated Physical Education , Physical Education, Olympism.

1. Master of Sport Management, University of Isfahan, Iran, Corresponding Author, Mirsoleymani_2012@yahoo.com.

2. Master of Sport Management, University of Isfahan, Iran.